

Informació sobre l'aprovació del projecte de Llei de salut pública de Catalunya per part del Parlament català. Dimecres, 14 d'octubre de 2009.

Es tracta de la primera Llei de salut pública de l'Estat espanyol que incorpora les tendències internacionals més innovadores

El Govern aprova per unanimitat el Projecte de Llei de salut pública de Catalunya

La Llei reconeix la importància de l'acció interdepartamental i intersectorial per promoure i protegir la salut i prevenir la malaltia.

A més, permetrà treballar contra les desigualtats en salut per raó de gènere, classe social i grup ètnic.

Es crea l'Agència de Salut Pública de Catalunya, com a òrgan executiu, governat conjuntament per la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments.

Catalunya disposarà de la primera Llei de salut pública de l'Estat espanyol que incorpora les principals tendències internacionals en la vigilància de la salut, la promoció de la salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut, responent al mandat de la Unió Europea d'"assegurar un elevat nivell de protecció de la salut humana en la definició i implantació de totes les polítiques" (article 152 del Tractat d'Amsterdam).

Amb aquesta Llei, el Govern es compromet a fer de les accions i els serveis de salut pública un dret dels ciutadans, alhora que situa la salut pública al capdavant de les prioritats de l'acció de Govern, d'acord amb el Pla de Govern 2007-2010, i confirma la importància d'abordar la salut no només des de l'atenció a la malaltia, sinó també de manera integral, incloent-hi la prevenció i la promoció de la salut

La salut pública s'ocupa de protegir i millorar la salut de la població a través del control dels riscos per a la salut presents en el medi i en els aliments, i de promoure estils de vida saludables. Són exemples d'actuacions en salut pública les inspeccions que fan els veterinaris als escorxadors abans i després del sacrifici dels animals; les inspeccions perquè es compleixi la llei del tabac, o el programa de vacunes.

Cartera de prestacions i serveis

La nova norma reconeix les prestacions i els serveis que, en matèria de salut pública, ha de prestar el sistema sanitari públic a Catalunya, incorporant dins del seu catàleg les prestacions adreçades a les persones de forma individual (com el suport per deixar de fumar) i els serveis adreçats a les col·lectivitats (com els plans de promoció de l'exercici físic i de l'alimentació saludable) i als riscos ambientals (promoció d'entorns saludables).

Entre les prestacions incloses a la cartera de serveis de salut pública reconeguts en aquesta llei, hi destaquen en l'àmbit de la protecció i vigilància; la salut alimentària i ambiental, la gestió dels riscos sanitaris (vigilància i control dels establiments alimentaris, de les aigües de consum humà, del risc de legionel·la, brots epidèmics i alertes sanitàries...), plans de prevenció a l'hivern (grip), actuacions davant l'onada de calor, etc.

Al catàleg de prestacions, també s'hi ha inclòs les actuacions adreçades a prevenir i millorar la salut, entre les quals tenen especial rellevància totes les destinades a prevenir el tabaquisme; a reduir l'impacte de la pobresa en la salut (programa Salut als barris, que entre altres actuacions facilita fàrmacs a persones amb pocs recursos); a millorar la salut de la població vulnerable (nens, gent gran, discapacitats, minories ètniques, etc.); a millorar la salut laboral; a promoure l'exercici físic i l'alimentació saludable; a prevenir l'aparició de malalties com el càncer, la diabetis i les malalties cardiovasculars, entre d'altres.

Una de les novetats d'aquesta llei és que preveu la possibilitat que qualsevol administració de Catalunya, abans de dur a terme alguna actuació, tingui la possibilitat de demanar l'elaboració d'un informe d'avaluació dels riscos per a la salut.

Un euro en salut pública és cinquanta vegades més productiu

Aquestes actuacions, a més de revertir en una millora de la salut individual i col·lectiva de la població i en la millora de la qualitat de vida, també suposen un estalvi considerable a llarg termini, ja que diversos estudis internacionals demostren que cada euro invertit en accions de salut pública és cinquanta vegades més productiu en termes de salut que l'assistència sanitària a la malaltia, i comporta un major creixement econòmic i, per tant, l'enfortiment de la sostenibilitat financera dels sistemes de salut i benestar.

Aquesta llei permetrà treballar de forma eficient contra les desigualtats que es produeixen en matèria de salut per raó de gènere, classe social i grup ètnic. També permetrà donar respostes a aquestes situacions de desnivell, especialment en el cas de les dones i d'aquelles poblacions més vulnerables, a l'entorn de les quals es concentren els riscos per a la salut i els problemes associats.

La norma també ha estat pensada per donar resposta als nous reptes plantejats per la globalització com ara el canvi climàtic o les diverses crisis internacionals de salut pública que s'han produït en els darrers anys, com la malaltia de les vaques boges o el risc de pandèmia gripal.

En el seu àmbit d'actuació, la llei també inclou la salut laboral i la medioambiental, dos àmbits de gran impacte poblacional i que requereixen una visió de salut pública per garantir la plena efectivitat del sistema sanitari.

Creació de l'Agència Catalana de Salut Pública

La Llei recull la creació de l'Agència Catalana de Salut Pública, que entrarà en funcionament al 2010, i que integrarà dins del seu àmbit d'actuació les actuals agències de Protecció de la Salut i de Seguretat Alimentària.

L'Agència neix com una organització executiva interdepartamental amb una àmplia desconcentració que permetrà respondre a les necessitats en matèria de salut pública, amb especial atenció al territori i a l'àmbit local. Per això incorpora els elements de descentralització territorial, amb instruments que van des de la col·laboració amb els ens locals fins a la participació d'aquests en la titularitat de la mateixa Agència.

A nivell territorial, l'Agència de Salut Pública de Catalunya es vincula, a través dels seus serveis regionals, als Governos Territorials de Salut, i contribueix a potenciar la cooperació amb els ens locals i supralocals i a enfortir la transversalitat i la continuïtat de les actuacions.

Es crea també el Sistema d'Informació en Salut Pública, que estarà integrat en el Sistema d'Informació de Salut. Es tracta d'un sistema organitzat d'informació sanitària orientat a la vigilància i l'acció en salut pública, a la gestió del qual contribueix de manera decisiva l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

Estructura de la Llei

La Llei s'estructura en cinc títols. En el títol primer s'enuncien les disposicions generals que tracten sobre l'objecte de la Llei. En el segon, es recull el conjunt de polítiques en matèria de salut pública, les prestacions, la formació, la recerca, la informació i la comunicació. El títol tercer tracta sobre el sistema organitzatiu de la salut pública i recull la creació de l'Agència de Salut Pública de Catalunya. El títol quart es refereix a la intervenció administrativa, i el cinquè s'ocupa del règim sancionador i tracta de les infraccions i les sancions.

La salut pública en xifres

Actualment el Departament de Salut du a terme moltes activitats de salut pública destinades a preservar la salut de la població davant dels agents físics, químics i biològics presents en el medi, i també a promoure la salut de la població. En destaquem algunes:

- - 196.306 inspeccions d'establiments alimentaris.
- - 59.039 inspeccions ambientals (xarxes de subministrament d'aigua, controls de legionel·la, allotjaments temporals, entitats gestores d'aigua de consum)
- - 99.543 determinacions analítiques
- - 163.356 visites a la indústria alimentària
- - 30.950 visites a menjadors col·lectius i a establiments de comerç minorista
- - 239.319.253 actuacions de control de sacrificis als escorxadors
- - 59 intervencions especials en toxiinfeccions alimentàries

- - Més de 32.000 consultes preventives d'adolescents (alimentació, sexualitat, salut mental, tabac i addiccions) ateses a les escoles per personal sanitari
- - Més de 5.000 activitats de promoció de la salut realitzades en l'entorn escolar
- - Participació de més de 5.700 persones grans en accions de promoció de l'alimentació saludable i activitat física que s'han desenvolupat a 140 centres de gent gran de tot Catalunya
- - Prop de 5.000 tractaments farmacològics gratuïts de suport a persones amb especial vulnerabilitat que volen deixar de fumar.
- - Presència del programa Salut als Barris en més de 30 barris desfavorits de Catalunya.